

La mascareta pot afectar l'aprenentatge de la llengua

L'esmoreïment de la veu, la incomoditat del mestre i la sobregeculació en podrien ser les causes, segons un estudi

David Bueno

Des de l'inici de la pandèmia, molts països han establert mesures que obliguen a utilitzar mascaretes que cobreixen la boca i el nas en espais públics o en llocs de treball on hi hagi diverses persones. La lògica d'aquesta mesura és clara: si dues persones utilitzen mascareta homologada i una és portadora del SARS-CoV-2, la probabilitat de contagi es redueix més d'un 98%. Els infants menors de sis anys n'estan exclosos, però quan són a l'escola els seus mestres sí que l'han de dur posada.

Quins efectes pot tenir que els mestres duguin mascareta en els aprenentatges dels infants, especialment els dels més petits? Aquesta és la pregunta que s'han fet l'investigador Alexander Chern i els seus col·laboradors, de diverses universitats i centres de recer-

ca nord-americans. Segons acaben de publicar a la revista de l'American Academy of Otolaryngology, *Head and Neck Surgery*, els canvis que comporta dur mascareta en la manera de parlar poden endarrerir i dificultar l'aprenentatge de la llengua, a més d'alterar altres patrons bàsics de comportament associats a la parla. Per pal·liar aquests efectes proposen dues possibles solucions complementàries: la utilització de pantalles transparents i la implicació dels pares, atès que dins la bombolla familiar no es du mascareta.

La incomoditat de la mascareta

Els primers dies o les primeres setmanes d'haver de dur mascareta molts ens sentíem incòmodes. Ens feia l'efecte que respiràvem pitjor, tot i que les proves que s'han fet indiquen que, si més no amb les mascaretes homologades, el flux d'aire és suficient per no notar cap sensació d'ofec llevat de quan es fa un

esport exigent. El so de la veu s'esmoreïeix i no podem veure clarament l'expressió facial de les persones amb qui parlem, la qual cosa fa que, de manera instintiva, sovint exagerem la gesticulació que acompanya la parla per mantenir la comunicació no verbal. Aquestes són precisament les causes principals que poden afectar l'aprenentatge en els infants, segons han detectat els investigadors en aquest treball.

D'una banda, el fet que la mestra o el mestre se sentin incòmodes duent mascareta pot afectar la percepció que tenen els infants dels aprenentatges en general i de l'escola en particular.

Esmoreïment

No sentir bé el que diu el mestre pot dificultar la integració de noves paraules

Expressió facial

Per aprendre paraules noves, el cervell relaciona el so amb els moviments de la boca

Quan cal parlar molta estona seguida o quan s'ha d'impostar la veu –una estratègia pedagògica usual per captar i mantenir l'atenció dels alumnes–, la incomoditat que la mascareta pot causar es reflecteix en la mirada, en el to de veu i en els gestos que acompanyen la parla. Els infants capten aquesta incomoditat de manera preconscient a través de l'anomenat sistema de neurones mirall, una de les funcions de les quals és, precisament, captar l'estat emocional d'altres persones. En aquest context, hi ha la possibilitat que el cervell dels infants relacioni la incomoditat que pot generar la mascareta amb el fet d'haver d'estar amb ells o de trobar-se dins l'escola, en lloc de relacionar-la amb el fet de dur la mascareta en si, cosa que els pot generar una concepció equivocada sobre l'estima que els mestres tenen cap a ells.

D'altra banda, una de les activitats cognitives més importants dels infants és aprendre a parlar. Això inclou adquirir un vocabulari bàsic que es va ampliant constantment i també tota una sèrie d'estructures gramaticals per expressar conceptes cada cop més complexos, que van acompanyats d'expressions facials,

gesticulacions i tons de veu que matisen i transfereixen emocionalitat al que s'està dient. En aquest sentit, l'ús de mascaretes esmoreïeix la veu, per la qual cosa es poden perdre subtils de l'entonació, cosa que dificulta la integració de noves paraules i estructures gramaticals amb l'emocionalitat que acompanya l'ex-

pressió oral. A més, per aprendre paraules noves el cervell relaciona el so amb els moviments de la boca, l'expressió facial i la gesticulació. Per tant, segons els autors del treball, que els mestres duguin mascareta pot dificultar l'aprenentatge correcte de vocabulari i d'expressions noves, i també la comprensió global del seu significat, atesa la importància del llenguatge no verbal. A més, tal com indiquen de manera explícita, els efectes poden ser especialment importants en els infants que presenten algun tipus de dèficit auditiu.

Mascaretes transparents?

Per intentar compensar aquesta dificultat, els autors proposen dues alternatives complementàries. La primera, que els mestres duguin una pantalla transparent dins l'aula, tot i que no és tan efectiva per evitar la transmissió del virus com les mascaretes que cobreixen el nas i la boca. Això permetria als infants captar amb més claredat les subtils de l'expressió facial, els moviments de la boca i l'entonació, al mateix temps que disminuiria la sensació d'incomoditat del professorat. Una alternativa a les pantalles serien les mascaretes amb la part central transparent.

En segon lloc, proposen que, en paral·lel, es conscienciï els pares de la gran importància que té que parlin amb els seus fills en un ambient relaxat i mirant-los a la cara, per suplir la manca de contacte visual amb els mestres a l'hora d'ampliar el vocabulari i les construccions gramaticals.

Una mestra de l'escola rural Santa Margarida de Gósol, al Berguedà, fent classe amb una mascareta FFP2 a un grup d'alumnes. CRISTINA CALDERER

David Bueno és director de la Càtedra de Neuroeducació UB-EDU1st